

WATERRECREATIE ADVIES

Waterrecreatie Advies is een adviesbureau op het gebied van watersport, recreatie en toerisme. Wat aanvankelijk is begonnen in het IJsselmeergebied, groeide in een rap tempo uit tot een gespecialiseerd bedrijf dat projecten in China, India en Abu Dhabi uitvoert en haar kennis wereldwijd aan de man brengt.

Tekst: Wilma van Dormalen Fotografie: Waterrecreatie Advies

IJsselmeergebied

In 1998 richtte Reinier Steensma, nadat hij al jaren in de watersport werkzaam was, Waterrecreatie Advies op. Na zijn opleidingen HTS Scheepsbouw en Nijenrode werkte hij onder andere voor Amels en Flevo Marina. In 1992 werd hij door het Ministerie van Landbouw benaderd om de recreatiebelangen in het IJsselmeergebied te bundelen. Dit resulteerde in 1993 in de oprichting van de Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren, waarin HISWA Vereniging, het Watersportverbond, de BBZ (Beroepschartervaart) en Sportvisserij Nederland samenwerken. Als directeur van de stichting is Steensma nog één dag per week bezig met de toekomst van dit belangrijke

watersportgebied. Steensma: “Na de oprichting van Waterrecreatie Advies in 1998 konden we het IJsselmeergebied uit. In de afgelopen jaren hebben we talloze opdrachten uitgevoerd voor ministeries, provincies, gemeenten, brancheorganisaties, jachthavens, recreatiebedrijven en andere adviesbureaus. De werkzaamheden beginnen meestal met het in kaart brengen van de watersportmogelijkheden. Met de opgedane kennis worden ‘gebiedsvisies’ geschreven. In het IJsselmeergebied, de Waddenzee, Noordzee en Fryslân werden ook onderzoeken onder gebruikers gedaan. Daarnaast heeft Waterrecreatie Advies zich in de afgelopen jaren gespecialiseerd in de Europese en Nederlandse natuurwetgeving.”

China in beeld

In 2003 werden de grenzen letterlijk en figuurlijk verlegd. Samen met Ingenieursbureau DHV werd een rapport met watersportvisie (Yachting Master Development Plan) geschreven voor de provincie Shanghai. In hetzelfde jaar werd met DHV en Inter Boat Marinas het ontwerp van de Olympische haven in Qingdao beoordeeld en werd een advies geschreven over de opzet en inrichting van deze jachthaven na de Spelen. Steensma: "Van het één kwam het ander. We merkten dat we meer konden doen in China. Daarom hebben we met elkaar de Holland Yachting & Marina Development Group opgericht en deelgenomen aan Boat Shows in Shanghai, Dalian en Qingdao. Watersportvisies voor de kustprovincie Dalian, de gemeente Fengxian en Jinji Lake in het Suzhou Industrial Park volgden. Op dit moment hebben we tien projecten in China uitgevoerd. DHV heeft drie kantoren in China. Met behulp van Chinezen bij DHV kunnen we met de klant communiceren. Om een watersportvisie te kunnen schrijven, moet je wel het hele gebied hebben bekeken. Dat is natuurlijk bijzonder interessant. Je ziet ook de 'gribus' van de Chinezen op het platteland. Ze gooien het vuil gewoon achter het huis in de sloot, waardoor het water ernstig is vervuild. Ze hebben nog niet geleerd om iets op te ruimen. Het is buiten de grote steden een rotzooi, hoewel het wel langzaam iets beter wordt. Daarbij komt dat het water wat ze hebben, niet is bestemd voor recreatie, maar voor transport, beroepsscheepvaart of het kweken van vis. Sommige meren staan helemaal vol met visstaken. De vissen in het meer worden gevoerd. Daar kun je als recreant niet varen en het is een lastige klus om de Chinezen uit te leggen dat de viskwekerijen plaats moeten maken voor toerisme en watersport. Een ander heikel punt is de veiligheid. Chinezen denken dat recreanten niet kunnen varen en dat de beroepsvaart niet uit kan wijken. Het is een groot probleem om duidelijk te maken dat recreatie- en beroepsvaart prima samen kunnen gaan, zoals bij ons het geval is. Trainingen en opleidingen voor watersporters zijn een voorwaarde om überhaupt te mogen varen. In beginsel heeft een Chinees niks met water, sterker nog; ze zijn er bang voor. De meeste Chinezen kunnen niet zwemmen. Volwassenen gaan met een zwembandje om het water in. Wij hebben in China ongeveer tien jachthavens getraceerd met in totaal misschien 250 boten. Het is allemaal nog heel exclusief en duur. Lidmaatschap van een Yacht Club kost soms 20.000 Amerikaanse dollar en dan heb je nog niet eens een boot. We hebben een Chinees ontmoet die een flinke Italiaanse motorboot had gekocht en vaartochtjes maakte met zakenrelaties. Groot succes, iedereen vond het prachtig. In principe zijn er genoeg rijke Chinezen, maar als niemand een boot heeft kun je je als promotor van watersport (nog) niet onderscheiden. Ze vinden het vooral leuk als het hard gaat, maar dan wel met een zwemvest aan. We zijn heel vroeg aan het pionieren in een land waar je alles nog moet uitleggen. Ze zijn welwillend en ze weten dat het er aan zit te komen, maar het kost heel veel tijd", aldus Steensma.

Een handjevol watersporters

De kust van de provincie Dalian in Noord-China lijkt op de rotskusten van Turkije en Griekenland en ook het klimaat is zeer aangenaam, alleen vaart er bijna niemand. De regering is nog huiverig voor de watersport, mede vanwege het idee dat de boten misschien wel naar buurland Korea varen. In principe mag eigenlijk niets, maar nu wordt het handjevol watersporters gedoogd. Het verhuurde oppervlak van de watersportbeurzen in China verdubbelt echter bijna elk jaar. De Chinezen staan meer en meer open voor de watersport. Steensma: "In vergelijking met andere landen zijn wij in China behoorlijk actief met de Holland Yachting & Marina Development Group. We worden gewaardeerd en ze willen graag onze kennis benutten. Op verzoek van de Chinese brancheorganisatie hebben wij tijdens de Shanghai Boat Shows in 2005 en 2006 een verhaal gehouden over de ontwikkeling van de watersport in China. Wel heel bijzonder dat ze dat aan ons vragen. Dat vonden de Amerikanen en Australiërs niet leuk. We zijn bij trainingscentra geweest, waar de jeugd leert zeilen. Na een strenge voorselectie worden kinderen gedruild om te leren en te presteren. Ze gaan ervoor en trainen zeven dagen in de week. Een groepje zeer gemotiveerde zeilers vaart dus tussen alle visstokken door en in de Optimist hebben ze al een Wereldkampioen geproduceerd. Bij het

surfen hebben de Chinezen een zilveren Olympische medaille gepakt en ook in de Yngling doen ze het op dit moment erg goed. Het enige probleem is dat het in China bijna nooit waait. Daarom zal het gros van de Chinezen waarschijnlijk in motorboten gaan varen, worden ze ook niet zeeziek. Wij gaan geregeld naar China, maar er komen ook Chinezen hier. Als we ze rondleiden valt hun mond wagenwijd open. Ze doen veel onderzoek, uiteraard met fototoestel op de buik, want ze kopiëren graag. Dat loopt niet altijd goed af. Zo hadden ze de botenkraan in Qingdao aan twee kanten dicht gelast, dan kon je hem lichter construeren. Maar helaas bleek hij in de praktijk niet te werken. Ook met het bouwen van boten maken ze geregeld fouten. Omdat ze zelf niet zeilen, hebben ze geen idee waarom bijvoorbeeld een mast in een Optimist op een bepaalde plek moet staan. Als de giek vervolgens op dek ligt dan is er dus iets mis. Een Chinees heeft altijd haast, ze willen graag opschieten, snel produceren en als het niet werkt, doe ze het gewoon een keer over. Veel Taiwanese jachtbouwers zijn om arbeidskosten te besparen naar China gegaan. Ook Canadezen, Amerikanen, Australiërs en zelfs Friezen investeren in China en helpen zo de jachtbouw van de grond te tillen. Als de Chinezen zelf gaan varen, gaat het hard. Daarom zijn we bezig met een joint venture met Chinese investeerders en projectontwikkelaars. Spannende tijd."

Pionieren

Waterrecreatie Advies is als WA Yachting Consultants ook actief buiten China. Met DHV werden de markt- en watersportmogelijkheden in Singapore en Maleisië onderzocht en met de provincie Flevoland werd een bezoek gebracht aan Rusland. Begin 2007 werd deelgenomen aan de Mumbai (Bombay) Boat Show in India. Vlak daarna volgde de Dubai Boat Show. Steensma: "We werden uitgenodigd door de British Marine Federation om mee te doen aan de eerste Boat Show in India dit jaar. Zij wisten dat wij in China, ook een land zonder infrastructuur, bezig waren. Het was heel bijzonder om weer zo'n eerste show mee te maken. Toen we twee dagen tevoren aankwamen moest de tent nog worden gebouwd, maar het kwam uiteindelijk goed. Ze hebben nog geen enkele jachthaven in heel India, maar in Bombay is wel de oudste jachtclub ter wereld met een aantal moorings. Een paar maanden per jaar waait het zo hard, dat alle boten de kant op moeten of ergens in een beschermde omgeving neergelegd moeten worden. We hebben met een boot de hele omgeving van Bombay bekeken op zoek naar een geschikte locatie voor een jachthaven. Men wil graag en het is heel apart om daarbij betrokken te worden. De enorme bureaucratie in India is echter een groot probleem. Ontwikkelingen worden tegengehouden door het kastensysteem. Watersport is luxe en je kunt de rijken niet bevoordelen omdat de tegenstellingen tussen armoede en rijkdom dan te groot of nog groter worden. Het is beter om het geld te besteden aan het bestrijden van de armoede. Toch zijn er in India talrijke mensen met enorm veel geld. Er is dus wel geld om een haven te bouwen. In Zuid-India speelt ook van alles, maar we zijn eigenlijk weer veel te vroeg."

Verschillende mentaliteiten

"Tijdens de vijftiende Dubai International Boat Show in maart van dit jaar hebben we bezoekers geïnterviewd om watersportwensen in kaart te brengen. We hebben duizend kilometer gereden en de managers van alle jachthavens in de Emiraten gesproken. Dat heeft geresulteerd in een nieuwe opdracht. Het is daar wel heel anders dan in Azië, want er is ongelofelijk veel geld beschikbaar. Het moet allemaal snel, mooi en groot. Watersport leeft. Bij de Arabieren moet alles wel milieubewust en duurzaam, want ze realiseren zich dat door de olie ook veel vervuiling is ontstaan. In Rusland is de mentaliteit heel anders. Het valt niet mee om daar wat van de grond te krijgen, maar we gaan het eind november toch maar weer even proberen in Estland. De Russen importeren liever, dan dat ze zelf iets doen. Als internationaal adviesbureau komen we

veel praktijkgevallen tegen die we weer kunnen gebruiken bij andere opdrachten. Dat soort kennis neem je ook mee naar huis. Nederland is nog steeds onze thuismarkt en we zijn bezig met allerlei projecten. Hier hebben we vooral problemen met vergunningen. Veel zaken die spelen hebben echt te maken met de mentaliteit van een land. Het is heel interessant om dat allemaal te ondervinden en mee te mogen maken. In Nederland en landen als Frankrijk en Engeland liggen we op watersportgebied vijftig jaar voor. Dat is mooi om als voorbeeld te gebruiken. Het zit er internationaal allemaal aan te komen, dus we gaan flink uitbreiden de komende jaren."

[i] www.waterrecreatieadvies.nl, www.wa-yachtingconsultants.com

